

Anna Tyniec

Zajączki, gm. Krzepice, woj. częstochofskie. Stanowisko 4

Informator Archeologiczny : badania 20, 57

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIERZBICA
woj. radomskie
Stanowisko "Zele"

patrz
neolit

WOLKA DOMANIEWSKA, gm. Przytyk
woj. radomskie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

ZAJĄCZE, gm. Krzepice
woj. częstochowskie
Stanowisko 4

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadziła Anna Tylicz. Finansował WKZ w Częstochowie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z epoki brązu.

Badaniami ratowniczymi objęto teren ok. 250 m² położony na płaskiej terasie nadzalewowej Liswarty, która od lat jest silnie niaraczona przez eksploatację żwiru i piasków. Odkryto 28 obiektów archeologicznych, głównie grobów z epoki brązu oraz zabezpieczono resztki kilku zniszczonych.

Wśród odkrytych pochówków można wyróżnić wszystkie typy, które wiązane są z grupą górnośląsko-malopolską kultury łużyckiej. Za groby szkieletowe, z całkowicie rozłożonym materiałem kostnym, uznano obiekt nr 18 i 11 posiadające fragmenty obstaw kamiennych. Obstawy lub trunki kamienne wystąpiły również w części grobów ciałopalnych. Wszystkie obiekty z konstrukcjami kamiennymi ułożone są wzdłuż osi N-S. Na cmentarzysku odnotowano także groby ciałopalne: popielnicowe, jamowe czyste oraz jamowe z resztkami stosu.

Przeważająca część grobów wyposażona jest jedynie w ceramikę: misy, wazy, czerpaki, naczynia garncowe. W dwóch przypadkach we wnętrzu popielnicy wystąpił przedmiot brązowy: w grobie nr 12 niewielki 1, 5-swojowy skręt brązowy zakończony tarczkami spiralnymi oraz w grobie nr 18 otwarte kółko brązowe /z drutu o średnicy 4 mm/ z zawieszonym skrętem z cienkiej blaszki brązowej. Wśród naczyń w obiekcie nr 27 znaleziony został sercowaty grodek kamienny, nie można mieć pewności czy wiąże się on z wyposażeniem grobu.

Ze względu na formy ceramiczne, występujące na stanowisku, można przyjąć, że cmentarzysko istnieje od wczesnej fazy grupy górnośląsko-malopolskiej /B III lub IV - tak można datować groby jamowe z resztkami stosu oraz rozproszony materiał ceramiczny z warstwy ornej/ przez fazę klasyczną, z którą wiąże się większość obiektów, czyli do końca epoki brązu. Być może cmentarzysko egzystowało jeszcze w początkach epoki żelaza.

ZEROJEWSKO, gm. Lipie
woj. częstochowskie
Stanowisko 3

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadzili: prof. dr Marek Gedl, mgr Urszula Bęk, mgr Barbara Gedl, mgr Barbara Szybowicz. Kontynuacja badań z początków w 1981 r. Finansował WKZ w Częstochowie. Cmentarzysko z epoki brązu.

Nadal badano zachodnią część cmentarzyska, szadano przestrzeń o powierzchni 450 m² i odkryto 64 obiekty /nr 552-904/. W większości były to groby, które można zaliczyć do klasycznej fazy grupy górnośląsko-malopolskiej kultury łużyckiej i datować w przybliżeniu na V okres epoki brązu. Jest prawdopodobnym, że niektóre pochówki były nieco młodsze i pochodziły już z początków wczesnej epoki żelaza. Brak jednak dobrych datowników, które by to przypuszczenie potwierdziły. Groby były zakładane w podłużnych jamach, zorientowanych w przybliżeniu wzdłuż osi N-S, nakryte brukami kamiennymi i obstawione kamieniami. W wyposażeniu spotykano naczynia gliniane. Nieliczne były drobne ozdoby brązowe. Obok pochówków szkieletowych, w których szczątki kostne uległy rozkładowi w piasku, liczniej niż w latach ubiegłych natrafiano na pochówki ciałopalne, na ogół bezpopielnicowe. Na uwagę zasługuje wyróżnienie w południowej części badanego obszaru wyraźnego zgrupowania pochówków dziecięcych szkieletowych lub ciałopalnych. Kilka grobów można było zaliczyć do wczesnej fazy grupy górnośląsko-malopolskiej i datować w znacznym przybliżeniu na III-IV okres epoki brązu.

ZOFIPOLE, gm. Igołomia-Wawrzeńczyce
woj. krakowskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich